

БҮҮРЯТ ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 3 (9450)

1961 оной январин 4, среда

Сэн 2 мүнгэн

1960 он, аравдугаад асар ехэ зорилгоонуудай, алдарта хэрэгүүдэй жэлшье дүрэмжэ, шэнгэбэ. 1961 он гаража Совет арад түмэндэ шэнэ жэ-аршалгалтайгаар КПСС-эй Цент-Комитет, СССР-эй Верховно Президиум, СССР-эй Минист-рой Совет хандаа. Агууха Социалистическэ Респуб-ликийн Союзай арад түмэндэ шэнэ жэлдэ энэ амгалан, золтой жэл байхынь, арад зонийн шэнэ жэл оройнгоо аша туй-лада, эб найрамдалай хэргэй коммунизмын илан манда-уудад хүдэлмэрийдэ, зохён-лохы амалдаа эхэ эхэ амгал-лы туйлахынь үнэн зүрхэнөө

бүхэндэ, коллек-тивтэ бүхэндэ шэнэ жэл байр баясалтайгаар уг-тай Зай, нигэдэ хайн байхан, та илрише дүрэмжэ, комму-нист жаргалта байхан байдал, байгалие хубилгажа, эд-э, эдэ хоолой баялгуудыг дэ-жа, газар дэхэ шэнэ жэл шэнэ жэл, улам гоё байхан болго-нуудай хоорондо шэнэ харил-дуурой ёноной, хамтаараа уула, ажаллагды, бэ бөөдэ-жэ байгын харилсаа тогтоожо совет хүндэй баатаршал-ууд бүрин ажал халаба.

1960 оной харандаа биднэр, совет нийгэмжэ омг барлтайгаар эр-дэмнэй болохо; манай ажал-ууд байнаар абажа байна! Ой XXI сүедийн түүхэтэ шинд-лэгүүдэ бөөдүүлэ, биднэр эр-дэмнэйгоо экономическэ хүсэ-лэе улам бэхжүүлэбди. Ажал-ууд түмэнэй байр байдал улам алдраа. Бүхы худалмэриндэ, а-хагшад 7,6 часай хүдэлмэ-лд уэртэ ороло. Совет эрдэм-у-улам урагшала дайнаа.

1960 ондо социалистическэ лаге-оронуудай бата нэгдэл улам-жажа, хүсэ шадалын, улс-адын байдалда нүдөөн шэ-тэстэйгөөр дээшлэбди, капитал-оронуудта дэлгэрэй байгаа хү-ришлэйд хүдэлэн шэнэ, эхэ-малтанууды туйлаа. Москвада-а хара соо болохон коммуни-ст худалмэриний партинууд-уудын тухай тон үнэншамж эли-р гаршалан харуула. Манай-иудай аравдугаад аша туйн т-у-бүхы дэхэй дээрэ амгалан-тай байдалай улам бэхжэхын-дэ гаража байгаа шэнэ жэлдэ-а хоорондох ала дүүгэй, эдэр-нэй хани барисаачнай улам бэх-и-хүдэлмэ бэжэ гэжэ найдажа-ман тухайгаа шэнэ жэлээр эбл-дэ амаршилгынгаа — башар соо-л-дистическэ оронуудай хүтэл-лэгшэд мэдүүлэ.

Венуудай Вхуаросин VIII съезд-е 104190-той тусбэй баталдан-аанаа хошой үнгэрлэн 40 жа-е совет арад шэнэ жэлэй ур-ахана тэмдэгтэй хан. Электр-нэй ашаар ардайнгаа ажыхы-дхан хубилгажа зорилгоонд-уусоо соо Ленинэй оюу ухаа-а тодорхойлогдон байгаа. Ха-агүй электрйн хүсэ хэрэгжэ-хэ Ленинэй захя забаринуудыг

★

Ленинградтай гэр-ригшадтай амжалта
Н. С. Хрущевой амаршала
МОСКВА, январин 2. (СС). Главленниградстрой-постровско гэр барилгын-бинадай хабсаргашад-ай бүтээсэ дээшлүүл-р долоон жэлэй эсэстэ туй-а гэжэ хараалхан хэмжээн-хүрбэ. Иван Шаповало-толойдог 36 хүнөөс бү-рэн коммунистическэ ажа-бригада 60—80 квартира-27 табан дахбар гэрые-шо панельнуудээр жэлэй-ша соо хабсаргаа. Жэлэйн-эб болзорхоо хана урид-гргдэнэ байна. КПСС-эй-тральная Комитетэй Нэгэ-н секретарь, СССР-эй Ми-нструудай Советэй зүгхөө-р Н. С. Хрущевто элгээ-бшэж соогоо өөһэднгөө-жалтанууд тухай бригада-дээсэ.

Омо панельнэ гэрнуудыг-гнөөр хабсаргадаг боло-л, тусбөө болзорхоон урид-гүржэ, ажалай эхэ амжал-туулантанайн дашарам-улан, Ленинградтай гэр ба-шадые КПСС-эй Централь-Комитетэй, СССР-эй Ми-нструудай Советэй зүгхөө-р Н. С. Хрущев амарша-а. И. Г. Шаповалован, нү-дэйн нэрэ дээрэ элгээлэн-аршалга соогоо Н. С. Хру-щев илгэжэ тэмдэглэнэ: про-ллетна үйлдэрини поточ-арганууды хэрэглэн гэр-ада баридаг болохо гэсшэ-жалышадта гэр байрын дутал-ые усдахаа талаар пар-рительствын табинан-рилгоонууды амжалтатой-до дүүргэхэ гол эрхэ нүхэ-рнуудэй нэгэн болоно. Бри-дэн патристическэ хүдэлмэ-хаддаа оройной бүхы барил-дэдэ ульгэр жэншэ боло-лгүгээр. Тимэһэ энэ жэ-э үргэнөөр дэлгэрүүлгдэхэ-рэтэй.

Долоон жэлэй гурбадахи жэл

Урид бүтээн гаргаа. Бүхы 1920 онойхитойгоо сасуулахда, мүнөө Советска Союзда оройдоо гансахан үдэр соо нэгэ хахад дахин эхэ электрйн хүсэн үйлдэбэрилэгдэнэ.

Хүсэн түгэдэр, ерөөдүйнгөө жаргалта байхан байдалда, өөһэдн-гөө хүсэндэ найданги Совет орон шэнэ, 1961 онойоо захалба. Кремльд СССР-эй правительствын хэһэн шэнэ жэлэй утгамжа дээрэ Н. С. Хрущев нигэжэ халаа: **хуушан жэлэй хэды хайн байгаашье наань, шэнэ—1961 он бүри хайн байха!**

Коммунизмын материально-техни-ческэ база байгуулаха тухай түүхэтэ зорилгоонууды шэнэ хэһэн хэрэгтэ шэнэ жэлдэ манай арад зо-ной ямар эхэ оруулалтанууды хэжэ байхынь хэдэхэн тоо, ба-римантууды харуулбал гүйсэд ойл-гоомор. 1961 ондо 51,2 миллион-тонно шэрэм, 71,34 миллион тонно булад хайлуулагдаха, 55,27 миллион-тонно прокат үйлдэбэрилэгдэхэ, 164 миллион тонно нефть, 511,7 миллион тонно шулуу нүүрһэн мал-тан абтаха, 327 миллиард гаран-киловатт-час электрйн хүсэн абтаха, 51 миллион гаран тонно цемент үйлдэбэрилэгдэхэ юм.

Асари эхэ барилгануудай тусоб-табигданхай. 1960 онойхидо орхо-лоо томо томо барилгануудта 12,6 процент эхэ мүнгэ зөөри хомолог-лохо. 1950 ондо бүхыдөө орон до-торнай абтаһанай ээргэ гэхэ гү, али хамта дээрээ 40 миллион тонно буйлуулагдаагүй түмэрэй руда аба-ха мартенууд мүнөө жэл ашагла-лада гүтэхэ байна. 1961 ондо 7,8 миллион киловатт электрйн хүсэ-үгэхэ шэнэ электростанцинууд ашаглагдаа оруулагдахын, хамта-даа 15,5 миллион киловатт хүсэтэй шэнэ электростанцинуудай барилга захалхан. Арад зоний үргэн хэ-рэгэлэй эд бараа үйлдэбэрилдэг-промышленностьда нөдөндө жэлэй-хидэ орходо нэгэ хахад дахин эхэ мүнгэ зөөри хомологдож, 29 томо шэнэ предприятинууд дүүрэн хү-сөөрөө ашаглагдажа захалха, тин-гүүд хүнгэн промышленностийн-гөө 32 предприятинуудай барил-га ахилжэ юм.

Капиталистическэ оронуудтай амгалан ёноной экономикаска му-рысөөдөө Советска Союз шэнэ шэнэ илалтанууды туйлажа байна гэжэ эдэ тоо, баримтанууд үнэнш-хөөр харуула. Үйлдэбэрилдэг хэм-жээгээр манай оройной США-е хү-сөөд, хойно улсэхэ сагын холо бэшэ болоно. Партийн, советскэ, ажыхын органицинуудай, пред-прияти, барилга бүхэнэй коллекти-вүүдэй урда байхан дайшалхы зор-илгоонууд гэхэдэ, гүрэнэй даалга-баринууды дүүргэхээ гадна, үлүүлэн дүүргэхээр шэнэ жэлэй тү-

рүүшын үдэрнүүдхэ эхилэн хур-дан түргэнөөр амаллажа захалха, ажыхынгаа доторой арга боломжо-нууды гүйсэдөөр элрүүлжэ, хүсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Ленинскэ партиин хараалхан коммунистическэ байгуулалын аса-ри эхэ зорилгоонд ажалай шэнэ шэнэ эдэхин үүсхэл бадаруула, до-лоон жэлэй даалгабаринууды бол-зорхоон урид дүүргэхын түлөө со-циалистическэ мурысөөнэй шэнэ арганууды, коммунистическэ ажа-лай түлөө олон түмэнэй хүдөлөө үүсхэбэ.

Нүхэр Н. С. Хрущевой дурадха-даар, арадай ажыхын зарим халба-ринууды хүгжөөхэ даалгабаринууд-ы дээшлүүлжэ тушаа долоон жэлэй тусбэй хубилалтанууды оруулаха шухала гэжэ хая СССР-эй Министруудай Совет мэдэрбэ. До-торойнгоо арга боломжонууды хайнаар элрүүлжэ, үйлдэбэрил-гынгөө хүсөнүүды улам хайнаар ашагладаг болохо, арьбалгалтын гу-римые тон наринаар сахыха тушаа-а союзна республикануудай Минист-руудай Советүүд, совнархозууд, ми-нистерствонууд, ведомствонууд, на-тагай Советүүдэй гүйсэдкомууд-предприятинуудта, барилганууд дээрэ, колхоз, совхозуудта эхэ хүдэл-мэри ябуулаха ушартай болоно. Энэ хэрэг арадай-ажыхын тон эхэ удха-шанартай. Энэ хэрэгтэ олон түмэн ажалшадые эдэхитэйгээр хабаа-дуулаха шухала.

Январин 10-да КПСС-эй ЦК-гэй Пленум нэгдэжэ, хүдөө ажыхын үйлдэбэрие саашадан хүжөөхэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэнь. КПСС-эй ЦК-гэй Пленумын угтан, малайнгаа үбэлжлэгые эмхитэйгээр үнэргэхэ, 1961 онойнгоо хабарай-үрэнгэдэ хайнаар бэлдэхэ, гүрэн-нэйгөө урдахы уялганууды дүүр-гэхэ хэрэгтэ хүдөөгэй амалшад ха-маг оролдоггоо гаргана байна.

1961 он — долоон жэлэй гурба-дахы жэл захалба. КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Верховно Советэй Президиумай, СССР-эй Министруудай Советэй шэнэ жэлэй амаршалгын үгүнүүдээр урмашан совет арад Коммунистическэ партиингаа, тэр-нэй ленинскэ ЦК-гэй, Советска правительствынгаа хүтэлбэри доро, шэнэ жэлдэше экономикабэ хүг-жөөхын, арад зонийнгоо энхэ хайхан байра байдалые улам хайжаруулахын, арад бүхэнэй хоорондо амгалан тайбан байдал, хани барисаа, харилсан туһалаасал-гые улам хүжөөхын түлөө мүн лэ эрид шууд, үсэд оролдосотойгоор тэмсэхээр эрид шиндэнги шэнэ жэ-лые угтаба.

(«Правдын» январин 3-най түрүү бшэж).

— Манай Гомбо-Доржотоний шахан буруу, хаша-рагууд эһэн талхан шэнгээр, үдэр хоногор таргалдаг юм, — гэжэ Зэдын аймагай

Хонид эхирлэнэ

Ахалагша хонишон Павел Соколовой бригадынхид (Сэлэнгийн аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз) 1960 ондо 100 хонин бүриһөө 150 хурьга-абахаар шиндэнэн юм.

Долоон жэлэй хоёрдохин жэлдэ эхэ уялга абхан эндэхин отарынхид ажалай эрхим бэлэгүүдээр хуушан жэлээ үлэшэбэ. 1960 ондо бүхыдөө 721 хурьган абтаа гэхэ гү, али 100 эхэ хонин бүриһөө 150 хурьган түлжүүлэгдэбэ. Үнгэрэн декабрь нарада түрэнэн 245 хурьгадын гарза хорол-тогуйгөөр түлжүүлэгдэбэ. Де-кабрьда түрэнэн хоёр хонин-ноо 3—3 хурьга, 8 хонинноо эхир хурьгад абтаа.

1961 ондо тус бригадынхид хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооно хайшалха, 100 хонин бүриһөө 120 хурьга томо бол-гохо зорилготой.

И. МАТВЕЕВ.

Шэнэ жэлэй хонинууд

Ушөө хоёр газараар нефть шэдэбэ

БАКУ, январин 1. (ТАСС). Нефть малтан гаргалгын суута-мастер Нейман Касумовый бри-гада шэнэ жэлэй захалха һуни-далай дээрэ ажаллажа байгаа. Тэдэнэр хүнэй гараар бүтэнэн багачан олтирог-талмай дээрэ доошонь холо саана үрэмдэжэ, үшөө хоёр газараар нефть шэ-дүүлбэ. Хүсэ эхэтэйгээр шэдэ-жэ байхан нефтийн түмэр хоолинуудаар урдажа захал-гада далай дээрэ ажаллажа байшад бэе бэеэ шэ-нэ жэлээр амаршалаа.

Алмаз эбсэгүүд хэдэбэ

НАЛЬЧИК, январин 1. (ТАСС). Терек гэжэ тосхондо (Набардино-Балкарай алмазаар хэдхэн ээр эбсэгүүдэ бүтэнэн гаргах завод ашаглагдаа оруулагдаба. Түрүүшын ээр эбсэгүүд гаргадажа захалаа. Ашагта малтаам бэдэрлэйн партинуудта, нефть малтан аба-жа байдаг газаруудта наядда алмаз үзүүртэй газар үрэмдэ-жин ээр эбсэгүүд эльгээлдэ-хөн. Заводто хамаг хүдэлмэри автомат эбсэгүүдээр, оньһон аргаар хэдэнэ.

Хэблэлэй байшан

СТЕРЛИТАМАК, январин 1. (ТАСС). Башкирнын хими-гүдэй центр болохо Стерлита-мак гордто хэблэлэй байшан барилгада дүүрбэ. Гурбан да-хар энэ байшанда типограф-и, гордой газетануудай нотагай радиоаппаратуудын редакцинууд ороо.

ШЭНЭ ЖЭЛДЭ ХЭН ЯМАР УЯЛГАНУУДЫЕ АБАНАБ

1500 центнер гахайн мяха тушаахабди

Республикнай колхоз, совхозууд эхэ амжалта туй-лажа, 1960 оныне үдэшэбэ. Тэ-рэ тоодо манай XXI партсъез-дын нэрэмжэтэ колхозые мал ажаллаа, тарьяан ажыхыгаа нил-ээд хүжөөгөө. Нитыннай ажыхыһаа олзо доход элбэ-гээр абтадаг боложо, колхоз-най улам саяжажа байнхай.

Долоон жэлэй хоёрдохин жэлдэ ажалай баатарнууд олоороо. Украинин суута га-хайшан Ярослав Чиж, Став-рополин суута хонихон Иван Малащенко гэгшэдтэл адли хүнүүд Бурят орондмной хаа хаанагүй урган гарана.

Хуушан жэлээ үдэшэжэ, шэ-нэ 1961 оныне утгажа байха-даа, бидэ түрүүшүүлхэ нэгэ-шье дутуугүйгөөр ажаллаха, энэ жэлдэ эхэ амжалта туй-лаха гэжэ шиндэбэбди.

Би гурбадахи жэлээ гахайн фермэдэ хүдэлжэ байнаб. Намтай сугтаа нүхэр Белых ажалладаг юм. Бидэ хоёр 1961 оной туршадта гахайнууды олоорнь шахажа, хамта дээрээ 1500 центнер гахайн мяха тушаахабди. Абхан энэ уялгага дүүргэхын хойнооо бүхы хүсөөрөө оролдоходи.

С. Селиванов, Бичурын XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гахайшан,

Ажахын тоосоондо орообди

Отарыннай хонишод шэнэ жэлэе үсэд шангаар ажалла-жа угтаба. Үнгэрэгшэ де-кабрь нарада 314 хурьгад аб-таа. Ингэжэ зуун хонин бүри-һөө 130 хурьга түлжүүлжэ гэ-ншэ социалистическэ уялгага бөөдүүлэбди. Хонин бүриһөө 3,3 килограмм ноонон хай-шалалгаа хэн.

КПСС-эй ЦК-гэй январин Пленумые ажалай бэлэгээр угтаха гэжэ оролдожо байха үедэ отарыннай томдоходо-жо, ажыхын тоосоондо оруу-лагдаа. Мүнөө отарадамнай 1350 эхэ хонин тоологдоно. Хамга бригададамнай 10 хүтэ хүдэлэнэ. Нэгэ «Беларусь» трактортайбди.

1961 ондо зуун хонин бү-риһөө 110 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооно хайшалха гэхэн уялга манай бригада эдэ үдэрнүүд-тэ абаба. Даажа абхан саб-шалангаа үтэгжүүлжэ, брига-дамнай өөһэднгөө хүсөөр 1300 центнер үбнэ, 1000 цент-нер зельнэко хурьяа абаха зор-илготой.

Б. Эрднеева, Курумканай совхозой ахалагша хонишод,

Комсомол-залуушуулай бригадада

Коммунистическэ ажалай бри-гадын хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө тэмдэгтэ Тээднэй залуу нааил-шад (Хонин совхозой 5-дахь фермэ) 1960 оной абхан соци-алистическэ уялгага бодотгоор бөө-дүүлжэ байнхай.

Тээднэй дундаһаа Надежде Зандраева, коммунистическэ ажа-лай ударины Хатима Закирова гэгшэд шалгарна. Эдэнэр жэ-лэйнгээ уялга дүүргэхэй. Шэнэ мэргэжэлэ түргөөр шудалжа байхан магтаалтай наалшан Ге-лина Иванова үнгэрэн үе соо үнээн бүриһөө 2300 литр һу на-гаа.

В. Цыдыпова, Хори.

Түргөөр, хайн шанартайгаар...

Январин 10-да болохоёо байгаа түрэл партиингаа Цент-ральной Комитетэй Пленумые ажа-лдаа амжалтатыйгаар уг-таха мурысөөе Сэлэнгийн «Эр-дэм» колхозой механизатор-нууд бүри үргэнөөр дэлгэ-рүүлнэ, трактор болон бусад машинанууды түргөөр, хайн-наар заһабарилха гэжэ орол-доно.

Энэ мурысөөндэ залуу ме-ханизатор Виктор Ганжур-вай хүтэлбэрилдэг Нуур Тү-хэмэй 1-дахь комплексно бри-гадын трактористнууд түрүүл-жэ ябанэ. Энэ бригадынхид тогтодогдон болзорхоо нэгэ-неделээр уридалхан «ДТ-34» маркын гурбадахи трактораа капитальнаар заһабарилха дүүргэ.

Бригадын механизаторнууд: аха дүү хоёр Амгалан, Алек-сей Токтохоевтон, Цыден Рин-чинов, Петр Долгуров болон бусад трактор заһабарилга дээрэ ажаллахадаа үдэрнэй-гөө даабарилга 120—130 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн заһабарилга дээрэ нү-хэр В. Б. Мансуруновай хү-

Хонишон болохо золтойдоо...

Иван Акимович Иванов дая-шаг болотор Улан-Удын ТЭЦ-тэ шулуушанаар хүдэлжэ байхан юм. Тингэжэ оро-нойнгоо хүдөө ажыхые хур-дан түргэнөөр хүжөөхэ асари эхэ хэмжээ-жибуулгануудай бөөдүүлгдэхэ эхилхэдэ, тэрэ түрэл колхоздоо ошожо хү-дэлхөөр шиндээд, бүлээнрөө-рөө Мухаршэбэрэй «Победа» артельдэ зөөжэ эрээ хэн. Шэ-нэ газартаа хайн түбхинөөд байхадань, колхозой түрүү-лэгшэ нэгэтэ уулзаад, ингэжэ хэлэбэ:

— Зай, Иван Акимович, хаана хүдэлхэ дуратайбши, али барилгын бригадада оро-хо гүш?

— Хари, бага ээргэ бодожо үдээрл хүн дутана гэсшэ ха. Намайе хамгантаймны хони-шон болгыт гэжэ ханаатайб,— гэжэ нүхэр Иванов харюуса-ба.

Уни удаан гордто байхан хүн абанаар мал дээрэ хүдэл-хээ үзшөөхөө гэжэ ханаагүй аад, тингэжэ хэлэхэдэнэ тү-рүүлгшэ эхэтэ баярлаа гэхэ.

Тингээд эгэн түрүүн нүхэр Ивановто 872 түлгэ даалгажа үгөөд, тэрээндэ туһалагшаар колхоздоо хэдэн жэлдэ меха-низатораар хүдэлһэн Корней Иванович Варфоломеевые то-милло бэлэй. Эдэ хонишод тү-рүүшын үдэрнөө хойшо эбтэй ээтэйгээр, оролдосотойгоор хү-дэлжэ, байгша ондо нэгшье хонин гарзалуулангүйгөөр, то-бир тарганаар ондо оруулаа хэн. Үнгэрэгшэ зун, намарай сагта хонидо ханалгатай хай-наар адуулаад, хүсэ шадал-ын һайса абхуулжа, июль, август, сентябрь ханануудта түлгэнүүдэ түрүүшынхөө ороондо оруулаа.

— Хонидые искусственна ар-гаар үржүүлжэ гэсшэ тон хайн байна. Мүнөө хонид хү-

тэлбэрилдэг Бихорой 3-дахь комплексно бригадын механи-заторнууд бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр трактор заһабарилха IV кварталдай даабарине нилээд үлүүлэн дүүргэ.

Артеллин механизаторнууд трактор болон бусад машина-нууды болзорхоон нэгэ на-раар уридалхан—Советскэ арминин 43 жэлэй ойн хайндэр-тэ заһабарилжа дүүргэхын тү-лөө тэмсэнэ.

С. Шаранов.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Каракумай канал барилгын хүдэлмэришэдтэ Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо тухай

Гайхамшагта амжалта туй-лаһанай, сүл элһэн губнин хү-шэр хүндэ эрхэ байдалда уна-най ажыхын түрүү арганууды үргэнөөр хэрэглэһэнэй, Каракумай каналай барилга дээрэ ажалай эхэ баатаршал-га гарганаһанай түлөө эдэ нү-хэдтэ Ленинэй орден, «Хадур ба балта» гэхэн алтан медал барюуладсан, Социалистиче-скэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгохо:

1. Башимов Тачмурадта —

СССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ

Кола-Никель гэхэн түмэр-замай барилга хэжэ даалгаба-ржа амжалтатыйгаар дүүргэ-һэнэй, бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллаһанай түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиум 1960 оной декабрийн 31-нэй Указаар СССР-эй Транс-портна Сарилгын министрест-

Амаршалалсаба

ХАБАРОВСК, январин 2. (ТАСС). Советскэ Амур ша-дарай ажалшадтай хүршэ Хи-тадай Хэйлуэнэнь провинцин ажалшадтай хоорондохин хани барисаан жэл эрэхэ бүри улам хүжэнэ.

Шэнэ жэлэй, 1961 оной га-рахада хоёр талын ажалшад бөө бөөдэ амаршалгын теле-грамманууды эльгээлсэ.

—Социализм байгуулагда-мнай совет арадай, Советскэ правительствын үзүүлжэ бай-даг аха дүүгэй туһаламжын

«Каракумгидрострой» управ-ленин машинист-экскаватор-шигта

2. Язмухамедов Битдыдэ — «Каракумгидрострой» управ-ленин бульдозеристдэ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Л. БРЕЖНЕВ.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1960 оной декабрийн 31.

«Кировсктрансстрой» управ-ленин машинист-экскаватор-шигта

түлөө үнэн зүрхэнөө баяр баясхалан хүргэнэбди, — гэжэ Хабаровска хизаарай ажал-шадта эльгээлһэн шэнэ жэ-лэйнгээ телеграмма дотор хи-тад нүхэд бэшэнэ.

— Манай арадуудай хоорондохин хани барисаае бизэ-нэр үндэрээр сэгнэнэбди. Энэ хани барисаан бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалтай түлөө тэмсэлдэ шухала үүргэ дүүр-гэнэ,— гэжэ Алас Дурна зү-гэйхидэй харюугай телеграм-ма соо хэлэгдэнэ.

РЕДАКЦИДА ЕРЭНН БЭШЭГҮҮДНЭЭ

Хоёр магазин бий аад...

Малшадыг эд бараагаар хангах ёстой нүүдэл магазин Карл Марксын нэрэмжээтэй колхоздоо бий гэж нэрлэжээ. Аад, хаалгаад, хонишодой эрилтэе хангаж шаданагүй гэхэд Солонго.

Юуб гэхэд, магазин наймаалагша 50 гараан, муу бээтэй хүн юм. Нүүдэл наймаатайгаар тэр хүдөө гаража шаданагүй, гадна магазин ходо хаалтаттай байдаг болошго.

Мун тус колхоздо Дунда-Худанай сельпогой мэдэлтэй үшөө нэгэ томохон магазин бий юм. Энэ магазин шэнэ, ленточнэ аргаар хүдэлдэг. Гэбшье ажалшадай эрилтэе муугаар хангана. Магазинда наймаалагшаар Эрдэнэев өөрийнөө Найдакова гэжэ намгантай ажаллана. Эд нүүдэл зоной тала харадаггүй.

Өөрийнөө зөөри худалдажа байһандаа тума яматой, эхэрхүү зантай байгша. Магазинд шэнэ эд бараанай ерэхэд танил зонундаа худалладаг. Шэнэ ерэнн эд бараанай үнэсэн табихманай гэжэ магазин хаажархбод, дуратай зоноо оруулжа, хэрэгтэй юумын үгэжэ байдаг. Харин энэ үедэ колхозой гүшүүд магазин нэгдэхие газар хүлэжэ байха баатай болодог.

Энэ магазин ленточнэ аргаар хүдэлдэг болохоор үнэнийг Тээд тэрэнэй наймаалагшад хоёроороо байжа наймаа хэрэггүй, ээлжээр ажалдаа харалдаг. Намганайгаа үгы Сайхада Эрдэнэев ямар нэгэ эд бараа абаха гэхэд, сэнгынь мэдэнгүйб, Шыжибнэ абарай» гэдэг. Хэрэгтэй юумээ абаха гэжэ наа, магазинда хэды дахин ажалтай болохо. Заримдаа зуун грамм баринхай, ногтуугаар ажаллаа ерэхэ, халаадаа үмдэнгүй, муухай хубсаһаар наймаалжа, хүнэй дур гутаадаг.

Г. Шогсохонов.

Хори.

Хэн анхаралаа хандуулхаб?

Зэдн аймагай «Улаан-Бургалтай» колхозой хоёрдохой отделени болохо Дээдэ-Бургалтай ехэхэн тосхон гэжэ тоологдог, жэл ерэхэ бүри хүгжэжэ, баяжажа байна. Һүүдэй үедэ эндэ байрын шэнэ гэрнүүд, малай байранууд олоор баригдаа.

Харин колхознигуудай культуриар амарха, сүлөөтэй сагаа найнаар үнгэргэхэ арга үшөөл үгы байһаар. Һүүдлын гурбан харын туршала элдэх клуб соо нэгшье кинофильм харуулагдаагүй. Мун мединицкэ пункт ажаллахаа болиһоор үннэй, бани һара үлүүтэй түлгидэнгүй.

Клубе даатша Д. С. Банзракцаев кино харуулхабн гэжэ найдуулаад, хэлэһэн үгдөө хүрэдэггүй.

В. Пансалов.

Гайхамшагта хүдэлөөн улам дэлгэрэг лэ.

Коммунистическэ ажалай түлөө мурсысөөн орон доторнай дэлгэрээр хоёр жэл үлүүтэй саг үнгэрбэ. Гайхамшагта энэ хүдэлөөн богонихон болзор соо совет хүмүүдэе коммунистическэ ёшоо хүмүүжүүлэхэ хургуули болоххой. Мүнөө республика доторнай сэмбын фабрикин, «Механлит» заводой, вагоно депогий, Кударын совхозой Алтайн отделени болон бусад коллективүүд, хамта 17 предприятинуудай ажалшад коммунистическэ гэрэн хүдэлтэ нэрэ зэргын түлөө тэмсэнэ. Энэ мурсысөөндэ хабаадагшад 7000 хүнниин коммунистическэ ажалай ударинок гэрэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Совет хүнниин коммунистическэ үзэл сурталаар хүмүүжүүлэхэ арга зэбсэгүүдэй нэгэриниин болон энэ мурсысөө зүбөөр эмхидхэхэ, хүтлэбэрлэхэ талаар республика доторнай бага бэшэ дүй дүршэл бий боло. Жэлэй болгон, паровозо-вагоно заводой шэрэм шудхалгын цехе абаад үзэе. 1960 оной июль-август һарануудта цехын коммунистическэ ажалай удхашанар тайлабарилха хөөрлөөнүүд болоһэн. «Коммунистическэ ажалай ударинок хүдэлмэридөө ямараар хандаха ёстойб», «Коммунистическэ ажалай ударинок гэр бүлэ», «Коммунистическэ ажалай ударинок шэнэ элдэхэ үүсхэл бадаруулах ёстойб», «Ажал хэргүй хүн — ама хоохон һууха» болон бусад, хамта 10 гаран асуудалнуудаар хөөрлөөн һонирхолтойгоор үнгэргэгдэнэ байна. Тинхэдэ зүбшэн хэлсэгдэхэ асуудал соносхонгүйгөөр хамтын суглаануудые хирэ хирэ болоод лэ үнгэргэхэдэ тунатай байба. Эдэ суглаанууд дээрэ үйлдэбэрини коллективэй гүшүүдэе хүмүүжүүлэхэ асуудалнуудаар үнэтэ дурдаханууд оруулагдадаг, дуту дунданууд шүүмжэлэгдэдэ байна.

Һүүдэй үедэ цехынхид ажалдаашье, нийтыншье хүдэлмэридэ ханамжатайгаар хандадаг болонхой, Өөһэдүн-гөө хүсөөр гэрнүүдэе барилгада, сойгородоо болбосон түнхэлтэй болгохо субботнигуудта цехын хүдэлмэришэд олоороо хабаадана. 80 хүдэлмэришэн арадай дружинада хабаадагшана. Мүнөө коллективий хоёр хүн бүхэнэй нэгэриниин үдэшини хургуулида һуража байдаг. Мун мастернууд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүргэ улам дээшлээ.

Энэ мурсысөөнэй саашадаа үргэдэхэ тума шэнэ, коммунистическэ шэнэжэ түхэлтэй хүнүүд хүмүүжүүлэгдэнэ. Жэлэй хүдэлмэришэдэй дүй дүлдэ дэлгэрүүлэхэ зэргэтэ үзэлдэ слэдууд ехэхэн нүлөөлдхэстэй. Железнодорожно оной. Заиграйн, Кяхтын агуудта, мун хэдэ хэдэн приятинуудта нимэ үзэлдэ нүүд үнгэргэгдэжэ байһаан сэмбын фабриколлектив «Механлит» заводой коммунистическэ ажалай түлөө тэмсэг бригадани хидэ уулзаба. Мун

Хүндэтэ нэрэ зэргын түлөө тэмсэгшэд

Шэнэ, коммунист Сергеев түрүү бригадаа оной хүндэ даалгаад, цех соогоо гээгдэжэ ябанан хайлуулгын бригадада өөрийнөө дураар ошожо хүдэлмээр. Мүнөө болоходо бригаданы абаан уялгаа үлүүдэн дүүргэжэ, коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Коммунистическэ ажалай түлөө мурсысөө зүбөөр эмхидхэнэй ашаар тус цехынхид шэрэм шудхаха арба һарингаа тусб 104,5 процент, ажалай бүтээсэ дээшлүүлэхэ түсб — 5,5 процентээр үлүүдэн дүүргэбэ.

Тэршэлэн Улан-Удын паровозно депогий коммунистическэ ажалай бригадын 40 процентин, комсомолшудай 30 процентин тус мурсысөөндэ хабаадана. Депогийн коммунистическэ ажалай түлөө мурсысөө эмхидхэхэ, тэрэнниин хиан шалгаха һонин, шэнэ янзын дүршэлтэй болонхой. Ашагалгын цехтэ мурсысөөнэй дунгуудые бүридхэхэ, уялгануудай дүүргэлтэе шалгаха, энээнэ одоншгидэ харуулжа байха зорилготой мурсысгшэдэй Совет 5 хүнөө эмхидхэгдэнхэй. Энэ совете коммунист-машинист нүхэр Лавушкин эрхилдэг. Уялгануудай дүүргэлтын талаар хаань гү, али мурсысөөндэ элбэ дутагдануудай гараа хаань, тус совет партиина, профсоюзай организацинуудта саг соонь мэдүүлжэ байдаг. Эндэ бригадануудай

бын фабрикинхидэй түлөө шэд «Механлит» заводой ажалшадан Сайха юм. Республикын олохон приятинуудта, аймагуудта асуудалаар георегическэ ференцинууд үнгэргэгдэнэ, нын газетнүүд гаргагданэ.

Мүнөө үеин эрхэ байда ажалшадай эрдэм шүргэ хэрэг болонго. Тинхээ шын хургуули, зононо текум, дээдэ хургуулинууд, рүү дүй дүршэл, экономшудалха кружок, семинары болон культурын унверсүүд ажалалтэе коммунистическэ үзэл сурталаар үгжүүлэхэ арга зэбсэгүүдэй гэрэнниин болонго. Мүнөө шын хургуулида бүхыдөө мянга үлүүтэй, ондоогоор лэбэл, 1957 онойхидо орхо хоёр дахин олон хүнүүд һуна.

Һүүдэй үедэ һайн һай искусство шудлаха хүн олошооро. Коммунистическэ ажалай нэрэ зэргын түлөө рьсэгшэд театр, кино, һайханай самодятельност концертнуудые бүгдөөрэнрадаг болонхой.

Мүнөө коммунистическэ жагсаалда үдэрһөө үдэр болон хүнүүд, коллективүүдаража, гайхамшагта энэ түлөө улам дэлгэрүүлжэ лэ.

В. Убеев КПСС-эй обкоминструктор.

УЛААН булангай зал соохи сонхонуудай хажуугаар юмэ зурадаг хоёр самбар байна. Бэшэ тээш багахан столнууд табатай. Тэрэ үдэр мастернууд, технологууд бэшэ, хариин хүдэлмэришэд эдэ столнуудта һуужа байба.

Сугларалшадай дуида бүри залуухан хоёр слесарь—Леонид Анохин, Олег Рязанов гэжнэд бий. Эдэ хоёр хүдэлгэ эхилээр жэл тухай болоо. Коммунистическэ ажалай ударинок К. М. Евдокимов тэдэндэ дүтшнэг һууба. Хэдэг ажалла һайн мэдэхэ болонго тудла тэрэ халаан бүхэнэйнгөө даасарине 140 процент хүрэтэр дүүргэжэ ябадаг. Мүнөө шэлэй заводой яаралтай захяа дүүргэжэ байна. Ямаршье юумэ хэжэ бүтээжэ байгаа һаа, залуу хүдэлмэришэдтэ ходооло туналдаг хүн юм. Мүнөө табан хүнниин слесарини мэрэгжэлдэ һургаа.

Ажал хэрэгдэ һайса мэдэдг эдэ нүүдэл мүнөөдэр эндэ юундэ ерээ хаб?

—Залуушье, дүршэлтэйшье болонго хүдэлмэришэдтэ бултанамнай экономикын эрдэм хэрэгтэй бишуу,—гээд үннэй

хүдэлмэришэн В. В. Букнин хөөрбэ.—22 жэлэй туршад бий үйлдэбэридэ хүдэлжэ ябанан хүм. Энэ саг соо өөрөө һураад лэ ябаб. Библиотекадэ техникэдэ хабааттай олон номтойб. Үшөө элдэбин номнууд абардадаг гэшье. Эндэ һаяхан ухаалан зоёгонини хэрэглэхэ нэгэ ном олооб.

Тэрэнниин харахадам, элдэб янзын формула, схеманүүд дүүрэн. Мэдэхгүй хүнэй юумэ ойлгохын онгогүй. Тингэжэ байхемнай хараад, нүхэр Букнин досоохниемнай

Зэдн комбинатай шанаржуулгын фабрикада политическэ һуралсалай кружок хүдэлмэришэ. Тэрэндэ хабаадан 21 хүн социалистическэ предприятинуудай экономика шудална. Тус фабрикин волфрамво секцини халаанай начальник Н. В. Филимонов энэ кружок хүтэлбэрилдэг юм.

—Номоо уншял даа, тингэһэн хойноо асуудалнуудаа элнрүүлхэдэ,— гэлдэжэ кружокойнд фабрикингаа политическэ гэгээрэлэй кабинет соо удаадахи хэшээлдэ бэлдэжэ байна.

И. ДАМБАЕВАЙ фото.

Экономико мэдэнгүйгөөр холо харайхагүйт

таанан мэтээр нигэжэ хэлбэ: —Станогой зурагыг ойлгожо ядахаяа болонхойб. Ондоогоор хэлбэл, техникэ тухай эхин хургаалтай танилсажа байгдана. Техникин талаар бага сагаһа юумэ ойлгодо болоо халаа экономикаһе һайса мэдэлдэ болохо хүсэлтэйб. Тингэгүй һаа, урагнаа ябахгүйш. Тингэ ушарһаа мүнөө эндэ ерээд һууналди. Мун нимэрхүү хүсэл зоригтойгоор бэшшье хүдэлмэришэд эндэ ерээд һууна бишуу.

экономист Ольга Васильевна Иванова ерээ. Забайкальска хабсаралгын управлениин түсбэ тушаа дэлгэрэнгүйгээр хөөрбэ. Нэгэ бага гайхангаар лекциеэ хэлэжэ эхилбэшье, һурагшадые ехээр һонирхуулаа.

Ю. Савостин. Улан-Удэ.

Экономикын кружокые инженер С. И. Лучшев хүтэлбэрилдэг. Һурагшадая экономикын эрдэмдэ һуртахын тула хүсэл оролдогхо ехээр гаргаха ёстойбди гэжэ инженер мэдүүлнэ.

ЭЭЛЖЭЭТЭ СЕМИНАР

Партийн Кабанскын райкомой дэргэдэ хүдөө ажааһын экономико шудлаха семинар эмхидхэгдэ. Энээндэ совхозой, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партиина организацинын секретарьнар, хүдөө ажааһын мэрэгжэлтэд, коллексно бригадануудай бригадирнууд, фермнүүдэе дагшад һурадаг. Семинарай элжээтэ хэшээл һаяхан боложо, 40-өөд шайхуу хүн сугларлаа.

Аймагайгаа колхозууд болон совхоздо малай үлэтэр һайжаруулахын тула юу хэжэ тухайда КПСС-эй райкомой нэгдэхэн секретарь нүхэр Н. Ф. Тихошенко элнхээ. Үлэтэр һайжаруулаха хүдэлмэрин удхашанар тухай, рес-

публикын колхозууд болон совхозуудта тэрэнэй ямараар ябуулагдажа байһан тухай тодорхой баримта, жэһэнүүдые дурдажа байгаад, ойлгосотойгоор хөөрбэ.

Таригдадаг ногооной үрбэ һайжаруулаха тушаа аймагай гүйсэлдүмөй түрүүлэгшэ нүхэр И. Т. Антоенкин элнхээ олохой анхарал хандуулаа. Аймагайгаа бүхи колхозуудта, совхоздо сортовой үрбөөр тарилга хэдэг болохо тухай тэмдгилэбэ.

Газар таряалангаа агрономини эрдэмэй заабарини ёшоор эрхилдэг болохо тухайда хүдөө ажааһын инспекциин главна агроном нүхэр М. К. Залуцкий хэлбэ. Севооборот зүбөөр эрхилэхэ, тинхэдэе по-

линуудтаа ногоо тарилсаха гэжэ нүхэр Залуцкий онсолон тэмдгилэбэ. Хүдөө ажааһын инспекциин главна зоотехник нүхэр Б. А. Булдакова үнэсэдэй ашаг шэмэ дээшлүүлэхэ тухай хэлэ.

Элнхээлүүдэй һүүдээр һонин хөөрлөөн болонго байна.

Экономикын асуудалаар болонго энэ семинарта олон хүн хабаадажа ехээр һонирхоб. Һурагшадай дурдахананай ёшоор удаадахи һарада агротехническэ конференци хэжэ гэжэ партиин райком шинхидхэ.

Б. Сотнин. КПСС-эй Кабанскын райкомой инструктор.

Ревизионизм—марксизм-ленинизмын эбсэшгүй дайсан мүн

Мэнэ һаяхан Москвада болонго коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай туйлай ехэ хурал — зүблөөн хадаа дэлхэйн хүдэлмэришэн ангийн хүдэлмэришэ, марксизм-ленинизмын агуухэ хургаалтай туйлаһан асарин ехэ амжалтануудые эли тодоор гэршэлжэ үгэбэ.

Мүнөө социализм дэлхэй дээрэ ямаршье юумэндэ дабагдаһагүй хүсэн болонхой. Гэжэ зуура капиталистическэ байгуулалта үдэр ерэхэ тудам үмхирнэ, энэниин хосоролһоон абархын аргагүй байһанишье улам улам олон зонундаа эли боложо байна. Капитализмын юрэнхы кризисэй хүтлэлтэдэ шэнэ шатаа эхилбэ.

арсалдаас өөрийнөө ашаг туһада хэрэглэхэ, партинуудай политическэ талаараа хүсэд болбосороогүй гэрнүүдэй дунда марксизм-ленинизмдэ харша, оппортунизм үзэл суртал дэлгэрүүлэхэ гэжэ хүсэдэг байна.

Тингэ оппортунизм гэрбэл, мүнөө ревизионизм болонго. Ревизионизм анха түрүүшнхэ 19 зуун жэлэй эсэстэ бий болонго юм. Тинхэдэ марксизмын «шэнэхдэн хаража үзэхэ», ондоогоор хэлбэл, ревизи хэжэ гэрэн эрмэлзэлгэтэй хүдэлмэришэд байгаа. Тэрэ хадаа хүдэлмэришэнэй хүдэлмэришэд харша, Солото марксизмда эсэргүү хорото хүдэлмэришэ юм.

Ревизионизм гэрэнэ пролетариатай дунда буржуазин нүлөө таралдаг гол маягуудай нэгэн болонго гэжэ В. И. Ленин заалда һэн.

Ревизионизмын үзэл суртал баримталгаһад марксизм-лениническэ теорини гол үндэһэн заабаринуудые «шэнэхдэн хуылгаха», үнэндөө тэдэниин хузагайруулаха гэжэ оролдог байба.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, мун бусадые коммунистическэ партинууд, уласхоорондын бүхи коммунистическэ хүдэлмэришэн ревизионизмда эсэргүүсөн эридинүүд тэмсэгһээр ерэнн түүхэтэй.

Парти тухай Лениней хургаалда ревизионистнууд ходо болдогдо байна. Тэднэр али болохо аргаар коммунистическэ партине усадхаха, реформистска парти болгохо гэжэ оролдодог байгаа.

Мүнөө үсын ревизионизм, ондоогоор хэлбэл, баруунай оппортунизм хадаа коммунистическэ хүдэлмэришэн гол дайсан мүн гэжэ коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай 1957 оной Москва-ско зүблөөн дээрэ тэмдгилэгдэ һэн. Ревизионизм гэрэнэ буржуазин үзэл бодолой түхэл маягын болонго, хүдэлмэришэн ангийн революционн хүсэл зоригые һуларуулан туруулаа, капитализмы үлөөхэ гү, али һэрэгжэ гэрэн эрилтэ табина гэжэ тэрэ зүблөөндэ хабаадагшадай Деклараци соо хэлэгдэн байгаа.

«Мүнөөнэй ревизионизм, — гэжэ тэрэ Деклараци соо саашадаа хэлэгдэнэ, — марксизм-ленинизмын агуухэ хургаалтай нэрэ хүндые гутааха гэжэ оролдоно, тэрэнниин «хушараа», мүнөөнэй улас нийтын хүтлэлтэдэ удхашанараа гэгээг гэрнүүдээр сонсохонго. Ревизионистнууд хадаа марксизмын революционн урда шэнжые усадхаха, хүдэлмэришэн ангийн ба ажалшан арадай социализмда этигэл найдабарине балартуулаха гэжэ оролдоно. Тэднэр капитализмта социализмда оршгын үедэ пролетариатай ревизионин ба пролетариатай диктатурын зайлшгүй шухала байһые, марксизм-лениническэ партини хушбэрлэхэ үүргэе буржуазна, пролетарска интернационализмын гол ёшоундые хазгайруулаа, партиина байгуулалта тухай Лениней гол заабаринуудыг, хамагай түрүүндэ демократическэ

Лениней орден ПБЗ гүй паровозническэ цехын инж. Михаил Аленин Ильиний хушбэрлэхэ участок коммунистическэ ажал коллективий хүдэлмэришэдэй зэргэдэ хүдэлмэришэ түлөө тэмсэгшэ. Энэ участогтай 18 онойноо даабри 6-зоһоонь урл. дек. рини 26-да дүүргэжэ Гокарь А. Афанасов 1959 ондо Совет Армиһаа табигдаг эрээд, удаһынчэ участогтай туруулай нэгэн болонго мүнөө 10-дахы класс һуража байһахй. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Афанасов ажалда байна. А. МАНТАЕВАЙ фото.

Б. БАТУЕВ ТУУХЫН ЭЛДЭМЭН КАНДИДАТ

СОВЕДУУДЭЙ ХҮДЭЛМЭРИ

ТҮРҮҮ МАЛШАДАЙ ДҮРШЭЛ—ДЕПУТАДУУДАЙ ҮЗЭМЖЭДЭ

(Ажалшадай депутадудай Яруунын аймагай Соведей сессинэ)

1958 оной май нарада 4—5 гаратай 150 толгой тугалнуудыг... 1959 оной октябры нарада 160 толгой мүн лэ 4—5 гаратай тугалнуудыг...

рэтэр тугалайнгаа 4—5 гаратай болоторны үгэдэг байгаа. Хори хоногон тугалда үбһэ эдүүлжэ эхилдэг. Үбэлэй үедэ сүүдхэ соогоо тугалнуудта тэжээлэй 5 единица үгтэнэ гэжэ тугалшан Массалова хөөрөөгөө дүүргэбэ.

Тугал, буруу болоод эбэртэ малые түргөөр таргалуулан малшадые, тэднэй баян дүй дүршэлые сесси онсо тэмдэглэбэ. Эндэ «Знамя», «Дружба» колхозуудай түрүү малшад Найданов, Грехов, Дашиев болон бусад мүн лэ дүй дүршэл тухайгаа хэлэбэ.

Үгэ хэлэһэн «Рассвет» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев, Яруунын маха-һүнэй совхозой парткомой секретарь нүхэр Павлов, үдөө ажакхын инспекцин начальник нүхэр Шейхов болон бусад нүхэр Егнимова, Массалова гэгшэдэй эхлэхэдые тон ехээр хайшаагаад, саашаада, тугал буруу тарганаар түлжүүхдэ, эбэртэ мал үбэлэй үедэ шахаха тухай тодорхойгоор тэмдэглэбэ.

Д. Доржиев.

Депутадуд юун тухай хэлсээб

Ново-Селенгинскын ажалшадай депутадудай сомоной Соведей ээлжээтэ сесси тээсэгэн болоо. Аймагай түбтэ гурбан жэлэй соёллой добтолгын ямараар бээлүүлэгдэжэ байһан тухай культурно-ажайгуудалай комиссын түрүүлэгшэ, депутат Д. Д. Иванов сесси дээрэ эхлэхдэ хэлэбэ.

Соёллой добтолгын сонсоходонһоо хойшо аймагайнгаа түбһе болбосон түхэлтэй болгохо тушаа бага бэшэ хүдэлмэрийн хэлгээжэ байһанын эхлэхдэ соһоо элэрбэ. Жэшээхэлдэ, Культурын байшан, спортзал, элдэб түхээрэлэгтэй мастерскойнууд, стадион, гостиница болон бусад барилгатууд шэнээр баригдаа. Гэхтэй хамта үхнүүдэй яслинууд нилээд түргэдхэгдэхөө гадна, хамта дээрэ 4 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байранууд ашгалдагдуу оруулагдаа, мүн айл бүхэн шахуу газасаага 2,5 мянган уляангир, агази мэтын тариал ургамалнуудтай болон

байна гээд, эхлэхэлшэ түгээхэлдэ хэлэбэ.

Ажалшадай эрилтые культурина талаарың хангаха тушаа аймагай түбтэ зарим тэдэ хүдэлмэрийн хэлгэһэнһе наа, үшөөл гортгойхон дутагдануудай бии байһые депутадуд тэмдэглэбэ.

— Аймагай түбтэ шэнэ үйлсэнуудэй олоор бии боложо байһанын хайшаалтай. Тээд һуурин шэнэ гэрнүүд энлэ бодомжогүй, түсэбгүйгөөр табигдана. Тобшолон хэлэхэдэ, хүнүүд дуратай газартаа гэрнүүдэ барилдаг болшоо. Энэниис нэн түрүүн коммунистальна ажакхын таһаг, сомоной Совсдэй гүйсэдком ёһотойгоор хинан шалгангауй, гэжэ Гүрэнэй банкын отделение эрхилэгшэ депутат И. Ф. Рогов шүүмжэлэбэ.

Соёллой добтолгын хүдэлмэри саашаанда хайжаруулаха хэмжээнүүдые сесси хараалһан байна. Д. Жамбалов, сомоной Соведей депутат.

ШЭНЭ ЖЭЛЫЕ УГТУУЛАН

Бурят хургуулин хурагшад үзэхэ ученигүүдые хэлбэн гаргаха талаар Бурядай номой хэлбэл 1960 ондо гортгойхон амжалта туйлаа. Хурагшалай жэлэй эхлэхэнэ урда, августын нэгэн болотор, хамтадаа 98 мянган хэбэ тиражтайгаар 16 ученигүүдые хэлбэн гаргаха түсэбтэй байһан аал, тэрэ түсэбөө июнин 5-да, болзорһоон һара халад урда бүрмүһэн дүүргэнэ байна. Имэ амжалта туйлаһанай түлөө манай номой хэлбэлэй болон типографин коллективүүд РСФСР-эй Культурын Министерствөө Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба.

Мүн хурагшад үзэхэ ученигүүдһе гадна багшанаарай хэрэглэхэ нилээд олон методическа заабаринууд хэлбэн гаргагдаа. Жэшээхэлдэ, эхин, дунда хургуулинуудта хэрэглэхэ диктантын, изложениин сүлүүлбаринууд ород, бурят хэлэн дээрэ хэлбэлдэг. Мүн баһа эхин хургуулин I, II, III классуудта хэрэглэхэ сэбэр бэшлэгийн пропискууд шэнэ программын ёһоор бурят хэлэн дээрэ

хэлбэлдэг. Эхин, дунда хургуулин шэнэ программануудһе хэлбэлдэг. Гадна хуушан программаны ёһоор зохёогдохон ученигүүдые шэнэ программануудта тааруулжа хэрэглэхэ тухай хэлэн олон методическа заабаринууд багшанарта зориулжа хэлбэлдэгэн байна.

1960 онойгоо түсэбһе сар болзор соонь дүүргэнэй ашаар шэнэ 1961 ондо хэлбэлдэхэ ученигүүдые бэлдэхэ талаар мүн лэ эхэсүг хүдэлмэри хэлгэһэн байна. Жэшээхэлдэ, энэ шэнэ жэлдэ хамта 23 ученик хэлбэн гаргаха түсэб баталагдаһан байгаа, тэрэнэй 14-ынь 1960 ондо бэлдэжэ, типографида тушаһан байһабди, тэднэй хоёрын хамтадаа 14 мянган тиражтайгаар хэлбэлдэжэ, номой наймаанда тушаагданхай.

Тинбэһе энэ 1961 ондо хэлбэлдэхэ ученигүүдые ба методическа туһаламжануудһе бэлдэхэ талаар үшөөл эхэһэн хүдэлмэри үлэһэн байна. Энэ жэлэй эхиндэ 9 ученигүүд ба 4 методическа туһаламжа хүсэд бэлдэгдэжэ бэлэн болоодуй, редакторнуудай

Усть-Ордын бурядай национальна округто

ОРООНО ЕХЭЭР ХУДАЛДАА

1960 оной календаринн һүүлшын хуудалһанууд иргэдэд, 1961-дхи он эхилбэ. Үнгерһэн жэл соо манай округтой ажалшад ехэ амжалта туйлаа. Округнай гүрэндэ 13 миллион пүүд тарья худалдажа, түсэбөө 3 миллион пүүдээр үлүүлэн дүүргэнхэй. Алайрай аймаг 4 миллион пүүд тарья худалдаа, тэрэ тоолдо 1 миллион 100 мянган пүүд түсэбһөө гадуур тушаһан байна. Эхирит-Бугадай аймаг 2 миллион 308 мянган пүүд, түсэбһөө гадуур 1 миллион 60 мянган пүүд худалдаа. Бүхы аймагууд бурта гүрэндэ тарья худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

КПСС-эй ЦК-гэй ПЛЕНУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Эхирит-Бугадай Байтогска совхозой Олойн хүнэй-товарна фермын хаалишан Елена Болоснинова ехэ суутай Солонхой. Энэ хаалишан партиин ЦК-гэй Пленумэй хүндэлэлдэ зориулан жэл соо үнээн бүриһөө 4157 килограмм һу хаанһан байна.

КУКУРУЗЫН БАЯН УРГАСА

Алайрай совхозой кукуруза ургуулагша Д. Дадүев үнгерэгшэ жэлдэ һайн дүн туйлаһан юм. Тэрэ гектар бүриһөө 500 центнер кукурузын ногоон эшэ набша, 93 центнер кукурузын буурсаг хуряжа абаа. 1961 оной туршада гектар бүриһөө 700 центнер ногоон эшэ набша абаха уялга абаад, мүнөө ажаллаха эхилэбэ.

ТҮСЭБҮӨӨ ГАДУУР 1344 ЦЕНТНЕР

Баяндайн аймагай колхозууд болзорһоон хогоо урид, октябрин 10-да гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ. Мүнөө тэднэй 17094 центнер мяха тушаажа, түсэбһөө гадуур 1344 центнер мяха худалдаһан байна.

ТҮРҮҮ НААЛИШАН

Бохоний аймагай Лениней нэрэмжэтэ колхозой хаалишан З. Мадаева үнгерэгшэ жэлдэ үнээн бүриһөө 3500 килограмм һу наажа, аймаг дотороо түрүүлжэ ябана.

А. Никифоров.

Баатар Балдамаа басагандаа

(Шөнө жөлэй зорюулга шүлэг)

Мүнөөнэй гэрэлтэ сагай бодото шэнжые дурдаял, Мүнхэ һайхан коммунизмын һаруул нарые дуудаял... Энэл даа хүн бүхэнэй этигэн хүлэһэн шэдитэ зам! Энэл даа ёһотойл манай эгүүридэ мандаха нэрэтэ зан: Хэн нэгэнэй хэтын жаргалда хүртөө һаань, Хотон айлаараа, Бүхы нотагаараа баясанабди, Хэн нэгэнэй уйдхарай химэдэ мэрэгдэ һаань,

Хотон айлаараа, бүхы нотагаараа шаналнабди. Нэгэнэй игнэжэ олоной хэрэгтэ хабаадахада, Нэрэ түрэнэ Холо хүрэтэр суурхадаг. Олоной игнэжэ нэгэнэй хэрэгтэ оролсоходонь, Омгорхол байр бүхы зондо таратаг. Коммунизмын иимэ гайхамшагта ёһо заншалые, Холы шэртэһэн ажалша баатар хүнүүдые Шэнэ жэлэй богһоо дээрэһеэ магтанаб, Шэнэ һайхан амжалта хүсэн дабтанаб.

Үлүүсэ шэрүүн жабартай Үбэлэй үдэрнүүд һубарна. Саһан баһал намшагтай, Сагаалхиса бударна. Хүсэтэ шуурга номгодохон Хүхюун дулаан мэдээсэл Хүнэй сэдхэл уяруулаһар Хүрэжэ манда эрэ һэл. Байсата хадаараа манарааша Баян Түгэнэ нотагтам Баран зондоо хүндэтэй Баатар мэргэн тодорбол, Хүүхэн баатарай мордохол Хүлэг морин олдобол.

Һайхан сагаан һанал сэдхэлээрэ тэгүүлжэ, Хүдэлмэри ажалдаа турүүлжэ, Омог сээжэдэ Одон хайра алтаруулжа, Хониодо үдхэн Хонгор нотагаа бүрхөөжэ, Ходоодо урагшаа зүдхэжэ, Түрэнһэн гарһан Түгэнэ нотагайнгаа нэрые Үндэр дээрэ Үргэн ябахыш юрөөнөб. Энэ шүлгөө нотагайнгаа баатар

басаганда — Эрхим хонишон Доржиевада гансаарандань Зориулаа гэжэ, нүхэд, бүүхэн һанаарайгты, Залгуулһан үгым түбшэн һуугаад шагнаарайгты. Түрэл Бурядаим зузаан алдар үргэнэн Түрүү хүнүүд республикадамнай олон даа: Тэднэй нэрэдэ хэдэн мүнрүүдые һубарюулан, Тэмсэлэйн шэмэг — үндэр илалтадань зориулаб. Аба Совет оронойнгоо хизаараар Алтан гэрэл һайхан байдал гингүүлжэ Долоон жэлэй агуу түсэб захяагаар Дорюун алхалһан баатаршуул ландаа иммэл ха. Коммунизм добтолгын гайхамшаг эдэ үдэрнүүдые, Холы шэртэһэн ажалша түрүү хүнүүдые Шэнэ жэлэй тоонто дээрэһеэ магтанаб, Шэнэ шэнэ амжалта хүсэн дабтанаб.

Г. ЧИМИТОВ

Уласхоорондын шэнжэлэл

Үнгерэгшэ жэлдэ уласхоорондын байдал дээрэ шухала юмунүүд болоо. Н. С. Хрушевой США айлшалжа ерэнэй һүүлээр уласхоорондын шахардуу шаңга байдалла нилээд һулардад байхала 1960 он захалаа һан. Манай правительстве тогтойлош Азиян зүүн-урда этгэй ороноудта, Францида айлшала, политическэ шахардаганууд бүриһе һуларһан байгаа. Тингэбэшэ жэлэй тэн багта амгалан тайһан байдалда дургайшүүд, дай жүрөөдөгшад атаһанаа алдан, бузар довтолго хэжэ, эдэдын зүблөө хойшо татаа һан. Харин саашаада «хүйтэн дайнай» тала баригшад нилээд буруутта: тэднэй политика хэдэ дахин шаңга сохилтонуудые абаһан байна. Тэрэ сохилтонууд, тухайлбал, ООН-эй Генеральна Ассамблейин сессинн шийдхэбэринүүд соо харгандана. США-да президентын һунгалта боложо, Эйзенхауэр — Никсоний политикын буруутһан аялжа, Советскэ Союз США хоёрой хоорондохи харилсае хайжаруулаха арга нүхэсэл бии болоо.

Үнгерэгшэ жэлэй байдалые тобшо тэднээр харуулахда имэ байна. Тинхэдэ нёдондо жэлдэ дэлхэй дээрэ болон гол хубилтанууд тухай хэлэхэ болоо һаа, 1960 ондо наган талаһаа социалистическа ороннууд улам хүжэжэ, бэхжэжэ, эб найрамдалтай түлөө тэмсэжэ байһан хүсэнууд улам уржажа, нүгөө талаһаа капитализмын ороннууд улам хүсээсэ буураба.

1960 он — Октябрийн социалистическа революциин илан мандаһаар 43-дахы жэл. Мүнөө хүн түрлэтнэй хүжэлтын шийдхэһы, гол хүсэн болон манай социалистическэ байгуулахда 1917 оной октябры нарада мундэлөө болы.

Коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэ Зүблөөнэй мэдүүлгэ дотор игнэжэ онсолон заагдана: «Мүнөө сагта хүн түрлэтнэй хүжэлтын түүхын гол удые, гол шэглэлые, онсо илгагае дэлхэй социалистическэ системэ, империализма эсэргүү, обшествые социалистическэ ёһоор шэнэһэн хубилгалтын түлөө тэмсэжэ байһан хүсэнууд тодорхойлоно».

1960 ондо болон бүхы юмунүүд энэ сэнгалтые гүйсэд баталһан харуулаа. Үнгерэгшэ жэлэй декабрь нарада СССР-эй Верховно Соведей сесси боложо, коммунизм байгуулагда манай оройн туйлаха байһан гайхамшагта амжалтануудые онсолон тэмдэглэбэ. Долоон жэлэй түсэб болзорһоо холо уридан дүүргэгдэжэ байһанхай. Мүн арадай демократин оронуд социализмын замаар бата найдамтайгаар алхалжа ябана.

Дэлхэйн социалистическэ ороннууд туйлаһан амжалтанууд, саашаада туйлаха арга боломжонудтай манай дайсадые айлган һурдүүлжэ байһанхай. США-гэй шэнээр һунгалдаһан президентын эгээ дүтын туйлаһаа болохо Эдлай Стивенсон игнэжэ мэдүүлэ: «Үндэһе ялгантай хусые харуудад зүйлүүдээрэ ородууд манике хүсэжэ, урдамнай орожо байна. Тэднээр манике замабуу-

Урма, зориг түрүүлнэ

Дэлхэй дээрэ дай жүрөөдөжэ байһан хүсэнууд 1960 ондо эб найрамдалтай хэрэгтэ эсэргүү, дайсан харша абуулануудаа үргэлжэлүүлжэ байба. Үнгерэгшэ жэлэй һүүд багаар НАТО-гой совсдэй сесси боложо, буу зэбсэг түхээрэлдэ саашаанда үргэлжэлүүлжэ гөһөн шийдхэбэри абаа. Теэд тэднээр саргайнгае бэлдэхэдые сэхээр тунхаглажа байһааа зүрхсэжэ, «эб найрамдалтай түлөө һанаагаа зоболдох» буу зэбсэг түхээрэлдэ гэжэ һэнхэлгүйгөөр хэлэдэг байха юм. Таршэлэн амгалан тайһан байдалые сахин хамгаалһын тулада имэ юмунүүд хэдэнэ гашаа гэд империалистнууд Алжирта, Конгодо, Лаосто довтолжо байһанаа далдалха һадэлгэ гаргана. Зүгөөр националь-социализмын түлөө тэмсэжэ болон арадууд империализма, колониализма дарлалда эсэргүүтээр үсэд шаңга тэмсэл хэжэл, эрхэ сүлөөгөө, бээ даанхай байдала олохобди гэжэ һайса ойлгоно. Холбоото Штадуудай эрһеһаа 90 миллион газарта һур жабалтангаар далбажа байһан сүлөөтэ Кубын үлгэр жашээ эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байһан багхан арадай му хакха, му туйлаха байһынь гэршэлэ харуулаа.

1960 оной һүүд багта дэлхэйн коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ мартагдашагүй ехэ юмун — коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинуудай түлөөлэгшэ Зүблөөн Москвада болоо. Дэлхэйн 81 ороннуудай коммунистнууд — манай үе сагай ухаан бодол, нэрэ хүндэ, һэнхал — Москвада болон Зүблөөн дээрэ мүнөө сагай шухала асуудалнуудаар өһөндынгөө хараа шэглэлые готдорхойлоо, эб найрамдалтай, үндэһе аһанайнгаа бээ даанхай байдалай, демократин, социализмын түлөө тэмсэлэй эрхэ байдалые, харгы замнуудые заажэ үгөө. Зүблөөнэй документнууд — мэдүүлгэ болон бүхы дэлхэйн арадуудта хандалһан — дэлхэй дээрэ дэлгэржэ байһан коммунистическэ хүдэлөөнэй бата нагэдэлтэй, нягта жагсаалтай байһаные харуулаа. Социализмын хаа хаангауй гүйсэдгэр илан мандаха байһан тухай сонсоходон энэ Зүблөөн бүхы дэлхэйн ажалшадые элэ Зүблөөн байдалай түлөө тэмсэлдэ зоригжуулаа.

1960 оние социализмын, капитализмын ороннууд ямараар дүүргэжэ байһаные асуулаха зуура, Кубын «Дуба Нуова» газетэ игнэжэ аһаба: «Бүхы дэлхэй дээрэ США-гэй политическэ нэрэ хүндын ямараар уһананые, эб найрамдалда дуратай, социализмын ороннуудай нэрэ хүндын ямараар дээшлэһаные, тэднэр тушаа бүхы арадуудай талархалай ямараар дээшлэһаные 1960 оной һүүд багта хэзэ хэзэһе хэйһинэй элитээр мэдэржэ болохо байба».

Дэлхэйн социалистическэ системэда ородог оронуд өөрынгөө хүсэндэ, зүб харгы зам шалһандэ хэзэ хэзэһе хэйһинэй хэйһэнэ найдангаар 1961 оние угтаба.

С. Иванов.

Польшын автомобиль бүтээлгэ

Дайнай урда тээ Польшодо 38.000 бага гаран автомобиль бүридхэлдэ абтаһан байгаа. Эдэ машинууд бултадаа харин ороннуудта бүтээгдэһэн байгаа шуу. Мүнөө үедэ Польшын Арадай Республикада 250 мянга шахуу автомобиль бии, тэднэй гурбананай хоёр хуби ашаанай машинууд болон хуби. Арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхы үедэ Польшо Советскэ Союзай аха дүүгэй туһаламжада түшэгтэн, өөрын а-

СОВЕТСКЭ СОЮЗЯ ЗАХИЛААР ТАНКЕР БҮТЭЭГДЭБЭ

СОФИ. (ТАСС). Варнада Советскэ Союзай захилаар бүтээгдэһэн «Нефтчал» гэжэ дүрбэн мянган тоно шэһнүүртэй танкер дээрэ һаяхан СССР-эй гүрэнэй туг үргэгдөө. Энэ хадаа Варнын Георгий Димитровэй нэрэмжэтэ судна бүтээлгэһэн, заһабарилгын заводой Советскэ Союзай захилаар бүтээһэн табдахин танкер болоно.

Ф. СОРОКИНОИ фото.

ЭЛДЭБ ЫОНИН

Хилын саанаһаа

Бурядай хүдөө ажахын институт Хүдөө ажахын институтда

Бурядай хүдөө ажахын институт оройнмнай зүүн зүгтэхи томохон институтдай нэгэн болоно. Илангаяа хүүлэй жэлнүүдтэ тэрэнэй ябуулга дахилгад нилээд эхэ хубилалта болоо.

Хэрбээ 1945 онһоо 1941 он хүрэтэр оройдоол 132 студент дүүргэһэн байгаа хаа, хүүлэй арбан жэл соо 1439 студент энэ институты дүүргэжэ гаргаа. Тэдэнэй тоодо 638 ветеринарна врач, 439 эрдэмт зоотехник, 288 эрдэмт-агроном, 52 инженер-технолог, 22 инженер-барилгашадые бэлдхэн гаргаа.

Тэдэнэрэй олоһон эрдэмтэйгээ бэлдэжэ арадайга аша туһада зориулжа байдагынь мэдээжэ ааб даа.

Институт дүүргэгшэд гансааше республика соогоо бэшэ, харин Хакассай, Тувын автономно областы, Приморин хизаарта, Эрхүүгэй, Читын областынуудта, Яхадай республикада ажаллахаар эльгээгдэдэг юм. Эдэнэрэй олонхидын үүнэн эхэ ажаллахаар арад золидо алдар суутай болонхой. Зарим нэгэнин хүтлэбэрлэхэ тушаалда дэбжүүлэгдэнхэй. Жшэнь, С. Е. Титов Яхадай АССР-эй Ардыйска районий хүдөө ажахын инспекции главна зоотехникгээр, Н. Н. Дорофеев КПСС-эй Бурядай АССР-эй обкомой хүдөө ажахын таһагы даагшын орлогшоор, А. Ф. Тугаринов Мухаршэбэрэй «Эрдэм» совхозой главна зоотехникгээр ажаллана. Иимэ жшэньүүдые тоолохо болоо хаа олон лэ байха.

Манай институтдай багша-

нар эрдэм ухаанай туйлалтануудые үйлдэбэридэ нэбэрүүлхын тула нилээд эхэ хүдэлмэри хэнэ. Мал ажалай ашаг шэмые дээшлүүлхэ, тэрэнэй үүлтэрые найжаруулха, таряанай ургасые дээшлүүлхэ асуудалнуудаар зуу шахуу научна зохиолнууд хэблэгдэн гаранхай.

Гансахан 1960 оной туршада институтдай научна хүдэлмэри-лэгшэдэй хүдөө нутагуудаар ябажа туһаламжа үзүүлһэн сагынь тоолобол 649 удэр болоно. Мүн энэ үе соо 5292 малай элдэб янзын үбшэн шэнжэлэгдэе. 526 дахин элдэб темэр лекци, хөөрлэдөө, 50 семинар ба консультаци үнгэргэһэн байна.

Институтда мүнөө дүрбэн факультет бии юм. Техфагай студентур шэнэ гуримай ёһоор нурана. Тэдэнэр удэртөө ажаллаад, үдэшэндөө нурадаг. Ингэжэ нураалсаа ажалтайнхыгта холбоотойгоор ябуулгада алиһе талаараа һайн байһанинь мэдээжэ. Харин үзэһэнөө бодото ажал дээрэ бөлүүлжэ байхада һонин ха юм.

Студентэрэй тоо жэлһээ жэлдэ олошорлож байдаг. Гадна тэдэнэй байра байдалыншые һайн болонхой. Мүнөө институтда 2300 студентэр нураалсаа. Тэдэнэй дунда орад, бурят, украин, литовец, яхад, эвенк болон бусад яһантан нураалсадаг. Тэдэнэр будта нураул хайхан хамтын байрада түбхиннхэй. Тэндэнэ столово, медпункт, хэшээлдээ бэлдэхэ тусхай комнато хэ мэтэ бии.

Лаборатори, мастерскойнуудын элдэб шэнэ түхэрэлгэнүүдээр хангаданхай, тэндэнэ харин приборнууд тоджондой.

Гурба мянга гаран уншагшадтай эхэ библиотектэй.

Мүнөө институтда уран һайханай бүлгэмэй 20 гаран кружогууд хүдэлмэрилнэ. Мүн баһа спортын талаар эхэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. В. Николаев В. Бадмаев хоёр тус институтда нуража байхада, боксоор СССР-эй спортын мастерай хүндэт нэрэ зэргээ хүртэһэн юм. Хэдэн олон тренерүүд тус институтдаа урган гараа. Институтдай бэрхэ шатаршад республика соогоо суурханаар үннэй. Нэгэдхи разрядтай 20 гаран бэрхэ шатаршад эндэ нураалсаа. Тэдэнэй зариманинь республикын суглуулагдалма командын гышүүд болонхой. Энэ институт дүүргэһэн ветеринарна врач Л. Гармаева шатараар 1960 оной республикын чемпион болоо һэн.

Энэ үе соо институтдай туршалгын ажахыда тон эхэ хубилалта болоо. Малай ашаг шэмэ нилээд эхээр дээшлээ. Эндэмнай шэнэ шэнэ барилга бодоно. Студентэрэй хамтын гэр, столово гэхэ мэтэ шэнээр барилдажа эхилэнхэй.

Иимэ һайхан үе сагта нураха, хүдэлхэнөө үдүү жаргал хаана байхаб гэжэ студентэрэй хөөрлэдэгын дэмы бэшэ ха юм!

Р. Цыдыпов, хүдөө ажахын институтдай студент.

* США Кубада довтолгоотой байна. Мобутын сэрэгүүд Зүүн провинцие эзэлхэ ханаатай. Лаосой хуулиа правительствын Патет-Лаогой сэрэгүүд байсанай сэрэгүүдые шангаар туринэ. Ферхат Аббас мэдүүлгэ хэбэ.

Аюулгүйн Совете дахы түргэнэр зарлаха тухай Куба эрилтэ хэбэ

НЬЮ-ЙОРК, январин 1. (ТАСС). Аюулгүйн Советэй заседание дары түргэнэр зарлаха тухай Кубын гададын хэрэгүүдэй министр Рауль Роа үсэгэлдэр үдэшэ эрилтэ хэбэ. Тийхэдээ, Кубада эсэргүүтээр Холбоот Штадууд хэдхэн час болоод азархэ түрмхэй сэрэгэй довтолгоо хэхээр бэлдэхэд байна гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

ООН-эй гышүүн гурэн болоһоо Кубын республикын бүрин эрхэдэ, газар уһанайн бүрин бүтэн байлгада, бөө даанхай байдалдэ эсэргүүтээр США-гай зэбсэтэ хүсэнуудий зүгһөө харата муухай абадал гаргуулахагуйн тулада Аюулгүйн Совет шухала хэмжээнүүдые абаха ёһотой гэжэ Гаванаһаа Нью-Йоркдо ерһон Рауль Роа декабрьда Аюулгүйн Советэй түрүүлэгшэ байһан В. А. Зориний нэрэ дээрэ эльгэһэн бэшгэ соогоо эрилтэ хэбэ.

Ф. Кастро үгэ хэлэбэ

ГАВАНА, январин 2. (ТАСС). Шэнэ жэлые утгахын тулада Гаванадахи хургуулинуудай горогой спортын талмай дээрэ январин 1-нэй урда һуни арба мянга гаран хүн сулгараа. Тэдэнэй үмэнэ Кубын премьер-министр Фидель Кастро үгэ хэлэһэн байна.

Шэнэ жэлээр дашармдуулан, бүхэ сулгарашадые болон Кубын бүхэ ардые премьер-министр халуунаар амаршаала. Тийхэдээ Кубада эсэргүүтээр зэбсэтэ довтолгоо хэһэн тулада Аллен Даллес түрүүтэй Америкын тагнуулай албанай зохионто тусэй тухай тэрэ дэлгэрэнгээр тогтоож хэлээ. Империалистнууд хадаа бүри һааар, США-дахи засагай Кеннедин правительствода дамжуулан утгахын урда тээ энэ тусабөө бөөдүүлжэ хүсэлэнхэй.

Кубада эсэргүүтээр довтолгоо хэжэ тусхай революционной правительстводо мэдээнүүдые абаа гэжэ зааха зуураа, Фидель Кастро энээн тушаа мэдээсэлые уншаһан байна. Тэрээн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ. Америкын Холбоот Штадуудта эсэргүүтээр атомна ракетануудые табиха 17 база Кубын газар дээрэ түхэрэгдэнэ гэһэн хэбэртэйгээр хэлэгдэнэ США-гай правительстводо эхилэхэе Уругвайһаа США-да байдаг элшэн сайд өөрингөө правительствода дамжуулаа. Энэ эхилхэ Латин Америкын бусад правительствонунда мун лэ эльгээгдэһэн байха юм. Кубада нигэ бэзэнүүдые дары түргэнэр абаха шухала гэһэн тобишолол эдэ правительствонундай хэбэ байһанинь эли болон гээд Фидель Кастро хэлээ.

Кубын 1961 оной гүрнэй бюджет

ГАВАНА, январин 2. (ТАСС). 1.435 миллион песо хэмжээтэйгээр оройной 1961 оной гүрнэй бюджетэе Кубын Министруудай Совет баталаа. Бюджетэй ёһоор һомоологдохо мүнгэ зөөрин дилэнхи хубын оройной экономикае хүжөөлгэдэ зөрүүлэхэ юм. Иматгал промышленна шэнэ предприятинуудые барилгада 200 миллион песо һомоологдохо байна. Гэр байрын барилгада 95 миллион песо, нийтын хүдэлмэридэ 113 миллион песо, газаргадэ 123 миллион песо, эдүрые хамгаалгада 71 миллион песо бюджетэй ёһоор һомоологдохоор хараалагдана.

Кубын дипломатическа харилсаанууд

ГАВАНА, январин 2. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикай, Монголой, Албанитай, Венгрийтай, Малин Республикайтай дипломатическа харилсаануудые тогтохо тухай декрэдүүдые Кубын Министруудай Совет баталан абаа.

Ферхат Аббас алжир арадта хандаба

ПАРИЖ, январин 2. (ТАСС). Алжире хүтлэбэрлэхэ тухай асуудалар Францин засагаархидай эхлэхэдээ асуулгада бу хабдаггы гэжэ алжир ардые Алжиртай республикын сар ауурын правительствые толгойлогшо Ферхат Аббас урлаала.

Ферхат Аббас Тунисай радиогоор үгэ хэлэхэдээ, бөө даанхай байдалтай болохын тулөө алжиррайхидай арид шууд тэмсэхээр бэлэн байһан тухай мэдүүлээ.

Лаосотой байн байлаан

ХАНОН, январин 1. (ТАСС). Капитан Конг Ле гышын командовани дор дайлагдажа байһан Лаосой хаанай правительствын сэрэгүүд үсэгэлдэр Куиншон гэжэ гол газары бүхэдэнь эзэлээ. Энэ нутаг Лаосой провинциин стратегическэ шухала район юм.

Хаанай сэрэгүүд энээнэй урдаха тус районһоо баруулжа 34 модоной газарта Муонг Ксуи гэжэ газары эзэлээ гээд Вьетнамай информационно агентствэ мэдээсэна. Куиншон гэжэ гол газары эзэлхын тулөө байдалнуудта үймөө үүсхэгшэдэй олохон солдадууд бөө түрмхэ, нүгөө зариманинь Сиегт-Куанг гэжэ город руу зугадаа. Правительствын сэрэгүүд дайсадые наманжа үргэлжэлһөө.

Патет-Лаогой хоёрдохи батальоние Фуми Носаванай нэгэ батальоние угы хээд, Нонг-Хет городые сүлөөлөө гэжэ «Голос Патет-Лао» радио үсэгэлдэр мэдээсэ. Фумини үдэшэ сэрэгүүдын зугадан ариала. Патет-Лаогой сэрэгүүд, тэдэндэ туһалажа байһан нутагай партизанууд дайсадые наманжа үргэлжэлһөө.

ЛОНДОН, январин 1. (ТАСС). Правительствын сэрэгүүд мүнөөдэр Сиегт-Куанг город эзэлээ гэжэ Рейтер агентствын корреспондент Лаосһоо мэдээсэ.

Хүршэнэр санаар мурьсэбэ

Аха дүү Монголой Арадай Республикын нилсэлэ хото — Улаан-Баатарһаа 25 километрын оршондо Хандагайта гэжэ үзэхэлэнгэ гоё нутаг бии юм. Үнгэрэгшэ декабрь һарын һүүл багта энэ нутагта уласхоорондын нүхэрэй ёһоний уулзалга санаар үнгэргэгдэһэн байна. Һонирхолтой энэ мурьсөөндэ Монголой Арадай Республикын «Зам», Бурядай АССР-эй «Локомотив» бүлгэмүүдэй спортсменүүд хабалсаа. Улаан-Баатарта түмэр харгын барилдаһаар 10 жэлэй ойн һайндэрт зориулагдһан энэ мурьсөөн гурбан үдэрэй туршада үнгэргэгдөө. Мурьсөөнэй түрүүшын үдэр эхэнэр санашад 10, эршүүл 15,50 километрын зайда урилдаа.

Арбан километрын зайда урилдагшад соһоо Бурядай АССР-эй түлөөлэгшэд Лариса Барганова, Валентина Прошенкова гэшэд эрхимлэжэ, түрүүшын хоёр һуури эзэлээ. Гурбадахи, дүрбэдэхи һууриуудые МНР-эй түлөөлэгшэд

Мүнөөдэрэй программа

18.00—Ухибүүдтэ зориулагдһан дамжуулга (бурят хэлэн дээрэ). 18.30—Глчэрэй бэлдүүдһээ фрагментүүд. 18.45—Бурят хэлэн дээрэ хөөрлөдөөн. 19.00—энеэдэ зугаатай концерт дамжуулагдана. 19.15—«Хэн ямар юумэнлэ дуратай байдаг бэ» гэгэн асуудалаар хөөрлөдөөн. 19.30—Арадай хоор дуулаха. 19.45—Һүүлэй һонин. 20.00—Хилын саанахи оронундай кинофильм нүүлһээ хүжэм. 20.25—«Комсомол ёһоний турэ» гэгэн залушуудта зориулагдһан дамжуулга. 20.45—Римский-Корсаковой «Шахерзада» гэгэн симфоническа сюита.

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха, байдаг шадартай болон урда аймагуудта саһан орохо. Баруун зүгһөө нулаханнар халхилха. Улан-Удэ городто үлгөөгүүр 24—26, үдэртөө 13—15 градус хүйтэн байхаар хараалагдана.

Январин 5—6-най үдэрнүүдтэ республика дотор сэлмэг байха, саһан орохогүй. Нулаханнар халхилха, һүннэдөө хойто аймагуудта 33—38, үдэртөө 21—26, бусад аймагуудта һүннэдөө 28—33, үдэртөө 16—21 градус хүйтэн болохоор, хүлэгдэнэ.

Хүршэнэр санаар мурьсэбэ

Тунгалаг, Нанзад гэшэд эзэлһэн байна. Эдэнэрэй удаа 15 километрын зайда эршүүлэй дунда шанга тулалдаан болоо. Хэдэн арбаад минутын туршада үсэд нэтрүүгээр урилдагшад соһоо Бурядай санашан Юрий Коллегов эрхимлээ. Тэрэ энэ зайе 56 мин. 58 секунда соо гаталаа. Нүхэрһөө 9 мин. 14 секундаар хожомдожо эрһэн МНР-эй түлөөлэгшэ Гончигдамба хоёрдохи һуури эзэлээ.

50 километрын зайда урилдагшад соһоо Бурядай АССР-эй түлөөлэгшэ Юрий Котельников эрхимлээ. Тэрэ энэ зайе 3 час 45 мин. 13 секунда соо гаталаха эрээ. МНР-эй түлөөлэгшэ — спортын мастер Данзан энэ зайе 3 час 55 мин. 53 секунда соо гаталһан байна.

Мурьсөөнэй хоёрдохи үдэр эхэнэр санашад табан, эршүүл 30 километртэ хүсэ шадала үзэлээ. Эхэнэр санашадай дунда болон урил-

Мурьсөөнэй гурбан үдэрэй дүн гаргахда, Бурядай АССР-эй «Локомотив» бүлгэмэй команда түрүү, МНР-эй «Зам» бүлгэмэйхид хоёрдохи һуури эзэлһэн байна.

Н. Николаев.

Мүнөөдэрэй программа

УБЭГЭН-МОРОЗОН БЭЛЭГ. Л. Хайдуравай фотозюуд.

Мүнөөдэрэй программа

18.00—Ухибүүдтэ зориулагдһан дамжуулга (бурят хэлэн дээрэ). 18.30—Глчэрэй бэлдүүдһээ фрагментүүд. 18.45—Бурят хэлэн дээрэ хөөрлөдөөн. 19.00—энеэдэ зугаатай концерт дамжуулагдана. 19.15—«Хэн ямар юумэнлэ дуратай байдаг бэ» гэгэн асуудалаар хөөрлөдөөн. 19.30—Арадай хоор дуулаха. 19.45—Һүүлэй һонин. 20.00—Хилын саанахи оронундай кинофильм нүүлһээ хүжэм. 20.25—«Комсомол ёһоний турэ» гэгэн залушуудта зориулагдһан дамжуулга. 20.45—Римский-Корсаковой «Шахерзада» гэгэн симфоническа сюита.

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха, байдаг шадартай болон урда аймагуудта саһан орохо. Баруун зүгһөө нулаханнар халхилха. Улан-Удэ городто үлгөөгүүр 24—26, үдэртөө 13—15 градус хүйтэн байхаар хараалагдана.

Январин 5—6-най үдэрнүүдтэ республика дотор сэлмэг байха, саһан орохогүй. Нулаханнар халхилха, һүннэдөө хойто аймагуудта 33—38, үдэртөө 21—26, бусад аймагуудта һүннэдөө 28—33, үдэртөө 16—21 градус хүйтэн болохоор, хүлэгдэнэ.

Аюулгүйн Советэй заседани болохон

НЬЮ-ЙОРК, январин 2. (ТАСС). Аюулгүйн Советэй заседани январин 4-дэ болохон. Кубын бөө даанхай байдалда США-гай зүгһөө азархэ түрмхэй довтолгоо хэжэ аугалд тохоболдож байһан тухай Кубын мэдүүлгэ заседани дээрэ хаража үзэгдэхэ гээд ООН-эй штаб-квартира мэдээсэ.

Кубын дипломатическа харилсаанууд

ГАВАНА, январин 2. (ТАСС). Вьетнамай Демократическа Республикай, Монголой, Албанитай, Венгрийтай, Малин Республикайтай дипломатическа харилсаануудые тогтохо тухай декрэдүүдые Кубын Министруудай Совет баталан абаа.

Ферхат Аббас алжир арадта хандаба

ПАРИЖ, январин 2. (ТАСС). Алжире хүтлэбэрлэхэ тухай асуудалар Францин засагаархидай эхлэхэдээ асуулгада бу хабдаггы гэжэ алжир ардые Алжиртай республикын сар ауурын правительствые толгойлогшо Ферхат Аббас урлаала.

Ферхат Аббас Тунисай радиогоор үгэ хэлэхэдээ, бөө даанхай байдалтай болохын тулөө алжиррайхидай арид шууд тэмсэхээр бэлэн байһан тухай мэдүүлээ.

Лаосотой байн байлаан

ХАНОН, январин 1. (ТАСС). Капитан Конг Ле гышын командовани дор дайлагдажа байһан Лаосой хаанай правительствын сэрэгүүд үсэгэлдэр Куиншон гэжэ гол газары бүхэдэнь эзэлээ. Энэ нутаг Лаосой провинциин стратегическэ шухала район юм.

Хаанай сэрэгүүд энээнэй урдаха тус районһоо баруулжа 34 модоной газарта Муонг Ксуи гэжэ газары эзэлээ гээд Вьетнамай информационно агентствэ мэдээсэна. Куиншон гэжэ гол газары эзэлхын тулөө байдалнуудта үймөө үүсхэгшэдэй олохон солдадууд бөө түрмхэ, нүгөө зариманинь Сиегт-Куанг гэжэ город руу зугадаа. Правительствын сэрэгүүд дайсадые наманжа үргэлжэлһөө.

Патет-Лаогой хоёрдохи батальоние Фуми Носаванай нэгэ батальоние угы хээд, Нонг-Хет городые сүлөөлөө гэжэ «Голос Патет-Лао» радио үсэгэлдэр мэдээсэ. Фумини үдэшэ сэрэгүүдын зугадан ариала. Патет-Лаогой сэрэгүүд, тэдэндэ туһалажа байһан нутагай партизанууд дайсадые наманжа үргэлжэлһөө.

ЛОНДОН, январин 1. (ТАСС). Правительствын сэрэгүүд мүнөөдэр Сиегт-Куанг город эзэлээ гэжэ Рейтер агентствын корреспондент Лаосһоо мэдээсэ.

Лаосой патриотуудай илалта

ХАНОН, январин 2. (ТАСС). Лаосой хуулиа правительствын, таршалан Патет-Лаогой сэрэгүүд Фонт-Сали (Лаосой хойто хуби), Сиенг-Куанг (Лаосой зүүн хуби) гэжэ провинцинуудай нилсэлэ хотонуудые үймөөшадөө сүлөөлөө.

Сиенг-Куангта байдаланай болоодо үймөө үүсхэгшэдэй офицернууд болон солдадуудай олонхын правительствын сэрэгүүдтэ бөө тушаагаа, үлөөшын урда зүг руу зугадаһан байна.

Городой ажалшад үйлсэнуудтэ гаража, правительствын сэрэгүүдые, хүндэтэйгөөр угтаа.

Энэ үедэ правительствын сэрэгүүд Патет-Лаогой дайшалхы частнуудтай холбоо барисаатайгаар дайлагдажа, провинциин нилсэлэ хотые сүлөөлөө. Үймөө үүсхэгшэдэй хүтлэбэрлэгшэ майор Хам Сон плэндэ абтаа.

Генерал Носаванай энэ туһамаршан декабриин 22-то провинциин нилсэлэ хотодо үймөө үүсхэжэ, принц Суванна Фумайгай хуулиа правительствода эсэргүүсэн тэмсэхэмин гэжэ мэдүүлээ һэн.

Руанда-Урунди Стэнливиле руу довтолхо газарын болонхой

ПАРИЖ, январин 2. (ТАСС). Мобутын парашютистүүд Бельгини харгалзалгада байдаг Руанда-Урунди гэжэ газарые плацдарма болон хэрэглэжэ, Конгын Киву провинциин гол город болохо Букаву тээшэ үсэгэлдэр довтолжо эхилээ. Эндехи хүн энэ, провинциин нутагай гарнизонууд Конгын хуулиа правительствые дамжана. Хилэ дээрэ хэдэн часай турша соо буудалдаан болоо. Провинциин сэрэгүүд уда багта тэндэхи газарые хинажа үргэлжэлһэн байна.

Мобутын 140 парашютист «ДС-3», «ДС-4» гэжэ самолёдуудаар Руанда-Урундиин захиргаанай түб хото болохо Усумбура город декабриин 31-дэ эрээд, хахад һуни багта ашаанай машинануудта һуужа, Конгын хилэ руу олоо. Тэдэниие Бельгини офицернууд үдэшөө.

Бельгини харгалзалгада байдаг Руанда-Урунди гэжэ газарые Мобутын сэрэгүүдэй хэрэглэхэдөө болохо гэжэ Леопольдвиледа байдаг ООН-эй түлөөлэгшэ мэдүүлһэн байна, «ушар байдалай түгшүүрлэй болоо хаань» энэ түлөөлэгшэ гол харюусалгынь дажа абаха байна гэжэ Франс Пресс агентствэ мэдээсэна. ООН-эй генеральна секретарини Конгодохи тусхай түлөөлэгшэ Бельгини правительствын хэһэн загшэ декабриин 31-дэ пресс-конференци дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Мобутын сэрэгүүдэй Киву эльгээгдэһэн тухай «ООН-до юшые дуулагдагуй байна», Букавуда байһан ООН-эй сэрэгүүд Мобутын сэрэгүүдэй Руанда-Урундиин хилэ дабаалада али бүхэ наад хэжэ юм» гэжэ мэдүүлээ. Гэбаше ООН-эй зэбсэтэ хүсэнуудтэ тоодо орлосодог, хилэ дээрэ байһан Нигерини солдадууд Мобутын сэрэгүүдэй хилэ дабахын зорилгоор «буудалдаа хэхэдэнь хамааралсаагүй» гэжэ Франс Пресс агентствэ мэдээсэна.

Киву провинцида довтолгон орохын тула Руанда-Урунди гэжэ газарые Мобутын мэдээд үгэхэ гэшэ уласхоорондын эрхые хаалагруулан ябадал мун, энэ шалтаганһаа бархээлтэй ушар тохоболдо болохо байна гэжэ Леопольдвиледа байһан адаглан харашад тоолоно. Усумбурада сэрэгүүдые оруулха тусхай захиралта Бельгини прави-

Конгодохи байдал

ЛОНДОН, январин 1. (ТАСС). Мобутын парашютистүүдые тээд табан самолёт үсэгэлдэр Лулуабурга гаража, Киву провинци руу, Бельгини харгалзалгада байдаг Руанда-Урунди гэжэ газар тээшэ нилдэн ошонон байна гэжэ Рейтер агентствэ Лулуабургаһаа мэдээсэна.

Усумбура (Руанда-Урунди) гэжэ аэродром ошохо отрядые капитан Сату гэгшэ командална. Мобутын дутын туһамаршад нэгэн, тагнуулай хүдэлмэригшэ Жильберто Нонго гэгшэ капитантай сугтадэ ябалсаа.

Конгодохи үймөө үүсхэгшэдэ СССР толгойлогшо Мобуту Киву провинцида саргай хууер өөрингөө ги се рин байгуулха хүсэлтэй. Энэ провинциин хүн энэ Лулумубын хууерта правительствые дамжжа зуурадта Мобутын бандануудай Стэнливиле руу хойшоудуулангай түргөөр сэрэг ругээрэ довтолхо тусэбение, буруу нэи туулана. Мобутынхид Стэнливиле руу довтолхоодо Букаву (Киву провинци), Конгынхид (Экваториаль провинци) городуудые бүхэлдэни пунгинууд болгон хэрэглэхэ хүсэлэртэй байна.

Касаи провинциин гол город болохо Лулуабурга мүнөө үедэ Мобутын сэрэгэй эгээл шухала базань болоод байна гэжэ Рейтер агентствые корреспондент дамжуулаа. Конгын бүхэ районнуудһаа асаргадан Мобутын отрядууд, тэрэ тоодо Мобутуе Касавубу гэгшэдэй түнэг тулгуур эхэ болохо наймадахи батальон энэ сугларанхай. Нутагай гарнизонууд сэрэгүүд 3500 хүн болотор олодо шорно, Лулуабургада Касаубын өрөө хэ болоһоной дашармада шалтан болгондо Мобутууда үнэн сэхээр эзэлхэдэ парашютистые подразделение Леопольдвилеһаа эцэ асаргадаа.

Мүнөө үедэ Антуан Гизенгини хилта налта дор байһан зүүн провинци бу Леопольдвилеини гурим тогтоохыг зорилгоор Стэнливиле руу довтолхо базалжа Лулуабургада хэгдэж байһан Киву провинци руу сэрэгэй довтолгооно эмихадхынь сэхэ хүтлэбэрлэхэни зорилгоор Мобуту Лулуабургада нартэ недрли байхаар шийдбэ.

Хуулиа правительствода үнэтэ сэхээр алба хэжэ байһан Киву провинци руу довтолхын тула Руанда-Урундиин газарые хэрэглэхэ гэгшэ «советнигүлэнгэ» тусэбны Мобутын бөөдүүлжэ байна.

ПАРИЖ, январин 2. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Леопольдвилеһаа мэдээд саһанай ёһоор, үсэгэлдэр үлгөөгүүр: Букаву город надар (Киву провинциин захиргаанай түб хото) Мобутын парашютистүүд, Лулумубын хуулиа правительствода үнэн сэхээр албэ хэжэ байһан сэрэгүүд хоорондөө буудалдаа.

Вашингтон Лаосой хэрэгүүдтэ саашаа хамаралсаха ханаатай

НЬЮ-ЙОРК, январин 2. (ТАСС). Холбоот Штадууд Лаосот бэрхүүд шээлтэй байдалай тохоболдонтойг дашармдуулан СЕАТО-гай Советүүд түргөөр зарлаха шухала гэжэ үсэгэлдэр дуралдаа. Ассоциациятэ Пресс агентствын корреспондент Вашингтонһоо энээн тухай мэдээсэ.

Хэлбэлэй асуудалнуудай талаар гурванай департаментын түлөөлэгшэд Джозеф Рип гэгшэ нигэжэ мэдүүлэгшэ Холбоот Штадуудаа гу, али СЕАТО-һаа Лаосой туһаламжа ариабэн тухай би юшые мэдэнгүб.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.